

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn

Teie 08.12.2021

Meie 10.01.2022 nr 4/1

Arvamuse esitamine Euroopa Komisjoni ettepaneku kohta Euroopa Liidu siseturgu moonutavatest välisriigi subsidiumidest

Lugupeetud Taavi Aas!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust Euroopa Komisjoni ettepaneku (edaspidi: Ettepanek) kohta Euroopa Liidu siseturgu moonutavatest välisriigi subsidiumidest, mis näeb ette mitmeid meetmeid, et vähendada olukordi, kus ettevõtja saab Euroopa Liidus toimuvatel ettevõtete ühinemisel/omandamistel ja hankepakkumistes konkurentsieelise tänu kolmanda riigi subsidiumidele. Kaubanduskoda toetab Ettepanekut ning esitab järgnevalt mõned tähelepanekud Ettepaneku kohta.

Kaubanduskoja hinnangul ei avalda Ettepanek vähemalt esialgu väga olulist otsest mõju Eesti ettevõtjatele, sest Ettepanek mõjutab väga suuremahulisi hankeid ja ühinemisi/omandamisi. Samas võib Ettepanekul olla kaudne positiivne mõju Eesti ettevõtjatele. Näiteks seisneb kaudne positiivne mõju selles, et Ettepanek aitab suuremate hangete puhul tagada ausat konkurentsi ning kolmandatelt riikidelt subsidiume saanud ettevõtjatelt kaob konkurentsieelis.

Ettepaneku negatiivse küljena näeme seda, et Ettepanekuga kaasneb ettevõtjatele täiendav halduskoormus. Näiteks suureneb ettevõtjate halduskoormus hankemenetluses seoses subsidiumidest teatamise kohustuse lisandumise tõttu. Teatud juhtudel võib ettevõtja jaoks olla ajamahukas hinnata, kas ja kui suures mahus on ta teenust osutanud või kaupa müünud kolmandate riikide riigiasutustele. Samas mõistame, et võimalus vältida Euroopa Liidu siseturu moonutuste ohtu kaalub üle mõningase halduskoormuse tõusu ettevõtjate jaoks ning hetkel ei ole meil muudatusettepanekuid ettevõtjate halduskoormuse vähendamiseks.

Ettepaneku ühe võimaliku negatiivse mõjuna näeme ka seda, et Ettepaneku tulemusena võib pikeneda hankemenetluse kestus. Ettepaneku artikli 29 lõikes 3 on toodud, et Komisjon otsustab esialgse läbivaatamise lõpuleviimiseks ettenähtud tähtaja jooksul, kas algatada põhjalik uurimine, ning teavitab sellest viivitamata asjaomast ettevõtjat ja avaliku sektori või võrgustiku sektori hankijat. Sama artikli lõikes 4 on toodud, et

ESTONIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY / ЭСТОНСКАЯ ТОРГОВО - ПРОМЫШЛЕННАЯ ПАЛАТА
TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REG NO 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE / WWW.ENTERPRISE-EUROPE.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub ligi 3400 ettevõtet, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. KAUBANDUSKOJA LIIKMED ANNAVAD ÜLE 40 PROTSENDI EESTI ETTEVÕTETE KÄIBEST, LIGI 40 PROTSENTI PUHASKASUMIST JA TASUVAD ÜLE 40 PROTSENDI RIIKLIKEST MAKSUDEST. KAUBANDUSKODA ESINDAB JA KAITSEB KÕIGI ETTEVÕTJATE ÜHISHUVE NING ON MITTERRIIKLIK JA APOLIITILINE ORGANISATSIOON.

Komisjon võib võtta vastu otsuse põhjaliku uurimise lõpetamise kohta hiljemalt 200 päeva jooksul pärast teatise saamist. Vastavalt Ettepaneku artikli 31 lõikele 2, kui tehakse otsus alustada põhjalikku uurimist, ei sõlmita lepingut teatise esitanud ettevõtjaga enne artikli 29 lõikes 4 nimetatud tähtaja möödumist. Kuna komisjon peab saadud teatist hakkama uurima ja kuni vastav menetlus pole lõppenud, ei ole võimalik hankelepingut allkirjastada, muudab see riigihankemenetluse liiga aeganõudvaks. Kaubanduskoja hinnangul võiks Ettepanekus lühendada eelnevalt nimetatud tähtaega, et riigihanget oleks võimalik kiiremini läbi viia. Riigihankemenetluse kiirem läbiviimine võib olla vajalik ka selleks, et liikmesriigid jõuaksid õigeaegselt ellu viia järgmise Euroopa Liidu eelarveperioodist rahastatavaid suuremahulisi projekte.

Lisaks on Kaubanduskojal ettepanek ka seoses Ettepaneku artikli 3 lõikega 2. Ettepaneku artikli 3 lõikes 1 on toodud, et siseturu moonutus loetakse olemasolevaks, kui välisriigi subsidium võib parandada asjaomase ettevõtja konkurentsiseisundit siseturul ja mõjutab seeläbi tegelikult või potentsiaalselt negatiivselt konkurentsi siseturul. Sama artikli lõikes 2 on öeldud, et välisriigi subsidium ei moonuta tõenäoliselt siseturgu, kui selle kogusumma on kolme järjestikuse majandusaasta jooksul alla 5 miljoni euro. Kaubanduskoja hinnangul võib selliste subsidiumide alammääraks seatud 5 miljonit eurot osutada mõnedel juhtudel ebamõistlikult madalaks. Seetõttu ei peaks komisjon keskenduma nii väiksemahulistele subsidiumitele ning seda alammäära tuleks tõsta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Kaspar Keerup kaspar@koda.ee 6040071